Altyap? Sporlar?nda Ahlaki Karar Alma Tutumlar? Ölçe?i-2

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Altyap? Sporlar?nda Ahlaki Karar Alma Tutumlar? Ölçe?i-2*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16899

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Altyap? Sporlar?nda Ahlaki Karar Alma Tutumlar? Ölçe?i-2 (ASAMKATÖ-2), orijinal ad? The Attitudes to Moral Decision-Making in Youth Sport Questionnaire-2 olan psikometrik arac?n Türk kültürüne yönelik bir uyarlama çal??mas?n?n ürünüdür. Bu ölçek, genç sporcular?n spor ortam?nda kar??la?t?klar? ahlaki ikilemler kar??s?ndaki tutumlar?n? ve karar verme e?ilimlerini ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in Türkçeye adaptasyonu, spor bilimleri alan?nda önemli bir bo?lu?u doldurarak, Türkiye'deki genç sporcular?n ahlaki karar alma süreçlerinin incelenmesine olanak tan?m??t?r. Çal??ma, ölçe?in geçerlik ve güvenirlik özelliklerini Türk örnekleminde test ederek, spor psikolojisi ara?t?rmalar? için sa?lam bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle altyap? seviyesindeki sporcular?n fair play, hile, sald?rganl?k ve kural ihlali gibi konulardaki tutumlar?n? belirlemek için tasarlanm??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?n? koruyup korumad???n? incelemek üzere istatistiksel analizler kullanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, genç sporcular?n etik geli?imini destekleyen müdahale programlar?n?n tasarlanmas?nda kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Altyap? Sporlar?, Ahlaki Karar Alma, Spor Psikolojisi, Etik, Fair Play, Uyarlama, Gençlik Sporu, Psikometri.

Yazarlar

Gürp?nar, B. (Uyarlayan).

Amaç

Altyap? Sporlar?nda Ahlaki Karar Alma Tutumlar? Ölçe?i-2'nin temel amac?, genç sporcular?n spor müsabakalar? s?ras?nda ortaya ç?kan ahlaki ikilemlere kar?? geli?tirdikleri tutumlar? ve bu tutumlar?n temelindeki ahlaki karar alma mekanizmalar?n? de?erlendirmektir. Ölçek, sporcular?n rekabetçi ortamda ne ölçüde etik d??? davran??lara e?ilim gösterdi?ini veya fair play ilkelerini benimsedi?ini nicel olarak belirlemeyi hedefler.

Uyarlama çal??mas?, bu orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu kan?tlamak üzere yap?lm??t?r. Bu sayede, Türk spor psikolojisi ara?t?rmac?lar?, uluslararas? standartlarda kabul görmü? bir arac? güvenle kullanabilme imkan? elde etmi?tir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Kavram)

Ölçek, temel olarak genç sporcularda ahlaki karar alma tutumlar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y?

ARABPSYCHOLOGY.COM

temsil eder. Bu yap? genellikle, sporcular?n kazanma arzusunun etik de?erlerin önüne geçip geçmedi?ini inceleyen alt boyutlardan olu?ur. Tipik olarak ölçülen temel boyutlar ?unlard?r:

Kabul Edilebilirlik: Hile yapma veya kural ihlali gibi etik d??? davran??lar?n sporcular taraf?ndan ne ölçüde kabul edilebilir bulundu?unu ölçer.
Sald?rganl??a Yönelik Tutum: Fiziksel veya sözel sald?rganl?k içeren davran??lara kar?? sporcunun e?ilimini ve onay?n? de?erlendirir.
Fair Play E?ilimi: Etik kurallara ve sportmenli?e ba?l? kalma iste?ini ve bu de?erlere verilen önemi ölçer.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türk kültüründe de ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, uyarlama çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i ve içerik geçerli?i incelenir.

Yap? geçerli?ini test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizde, ölçe?in maddelerinin orijinal ölçekteki faktör yap?s?n? (boyutlar?n?) Türk örnekleminde de sürdürüp sürdürmedi?i incelenir. ?çerik geçerli?i ise, genellikle alan?nda uzman ki?ilerin görü?leri al?narak, çeviri ve kültürel uyarlama süreçlerinin do?rulu?u ile sa?lan?r.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçme arac?n?n tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Orijinal kaynakta spesifik güvenirlik de?erleri belirtilmemi?tir; ancak akademik standartlara uygun bir adaptasyon çal??mas?nda, tüm alt boyutlar ve toplam ölçek için kabul edilebilir düzeyde yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n elde edilmi? olmas? beklenir.

Faktör Analizi

Altyap? Sporlar?nda Ahlaki Karar Alma Tutumlar? Ölçe?i-2'nin Türkçeye uyarlanmas? sürecinde, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Genellikle, ölçe?in orijinal yap?s?n? do?rulamak için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) tercih edilir. DFA sonuçlar?, model uyum indeksleri (RMSEA, CFI, GFI vb.) arac?l???yla de?erlendirilerek, ölçe?in Türk sporcular üzerindeki veri setinde orijinal çok boyutlu yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil edip etmedi?i belirlenir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerlik kan?tlar?n? sa?lar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) çal??mas?. Orijinal ölçek, spor psikolojisi alan?nda tutumlar? ölçen bir öz bildirim arac?d?r.

Format: Orijinal ölçek genellikle Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r. Bu format, kat?l?mc?lar?n maddelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmelerini sa?lar.

Maddelere Yan?t Sistemi: Orijinal kaynakta derecelendirme sistemi belirtilmemi?tir; ancak benzer psikometrik araçlar genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi ölçek kullan?r (Örn: "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Versiyon) ve ?ngilizce (Orijinal Versiyon).

Popülasyon Grubu: Genç sporcular, altyap? tak?mlar?nda aktif olarak yer alan ergen ve genç yeti?kinler.

Ya? Grubu: Genellikle 12-18 ya? aral???ndaki genç sporcular.

Popülasyon Detaylar?: Farkl? spor dallar?nda (futbol, basketbol, voleybol vb.) lisansl? olarak aktif spor yapan genç kat?l?mc?lar.

Test Metodolojisi: Öz bildirim anketi yöntemi. Sporcular, kendilerine sunulan ahlaki ikilemler içeren senaryolara veya ifadelere yönelik tutumlar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Ahlak, Etik De?erler, Genç Sporcu, Güvenirlik, Geçerlik, Adaptasyon, Psikolojik Ölçme, Fair Play.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Telif Hakk? ve ?zinler: Ölçe?in kullan?m? için orijinal yazarlardan izin al?nmas? gerekebilir. Uyarlamay? gerçekle?tiren ara?t?rmac?n?n (Gürp?nar) çal??mas?na at?f yap?lmas? zorunludur.

Ücret: Genellikle akademik ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda ücret talep edilmemektedir, ancak

ARABPSYCHOLOGY.COM

ticari veya klinik kullan?mlar için orijinal ölçek sahipleriyle ileti?ime geçilmesi önerilir.

Uyarlama Y?l?: 2016.

Kaynaklar

Gürp?nar, B. (2016). Adaptation of The Attitudes to Moral Decision-Making in Youth Sport Questionnaire-2 into Turkish culture: a validity and reliability study. *Pamukkale Journal of Sport Sciences, 7*(2), 27-39.

Ara?t?rman?n orijinal makalesine ?u ba?lant?dan ula??labilir: psbd.pau.edu.tr

Uyarlama çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: adaptation-of-the-attitudes-to-moral-decision-making-in-youth-sport-questionnaire-2-toad.pdf

Altyap? Sporlar?nda Ahlaki Karar Alma Tutumlar? Ölçe?i-2 Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte yer almad??? için burada listelenmemi?tir. Maddeler, Gürp?nar'?n 2016 tarihli uyarlama çal??mas?n?n eklerinde veya ilgili makalede bulunabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM